

*vanuit
jouw stilte
waaien
woorden aan
en een dankbare weelde
van mooie beelden
her-inneringen
zachter
dan fluisteringen*

HERDENKINGSDIENST

TER HERINNERING AAN PETER VANCOILLE

Het was een verrijkende tijd in Brussel met jou erbij.
Het was a 'Beautiful Day' met jou erbij.

*Jij had een hart dat ook in steenachtige grond
bloesem kon doen opschieten.*

Opening.

Overlijden in de zomer, overlijden op een dag die één van de mooiste dagen van de vakantie moest worden. Overlijden in de zomer van je leven.

Het is zo onvoorstelbaar. Zo onwaarschijnlijk. Zo onwezenlijk. Onvatbaar.

Wat in volle ontwikkeling was, wordt bruusk afgebroken. Een mooie weg definitief opgebroken:

De living nog niet helemaal geverfd.

De keuken net nog niet geplaatst.

De veertigste verjaardag van de partner van je hart net niet kunnen vieren.

Het hoogtepunt van de loopbaan nog niet bereikt.

Twee dochters nog niet van plan hun weg te gaan zonder de warme begeleiding van hun vader.

Het is niet rechtvaardig als een mens zo vroeg moet heengaan. En tegelijk klonk er op de begrafenis geen bitterheid maar dankbaarheid om zoveel moois en liefs dat is geweest 44 jaar lang, 17 huwelijksjaren lang.

Peter, je hebt nog met enkelen van ons op je laatste werkdag samen gemijmerd.

"Kwaliteit van vakantie hangt niet af van het aantal afgelegde kilometers.

Echte vakantie is de problemen en verwarring een tijdje opzij kunnen duwen, de tikkende klok vergeten, even niet tegen de getijden in zwemmen, maar thuiskomen bij jezelf, bij je geliefden, bij het leven zoals het bestemd is."

Over je terugblik op de kunstwerken van Beaufort 03 kunnen we het niet meer hebben in deze eerste dagen van het werkjaar. De vele dingen die jij nog zou regelen moeten we nu zelf oppakken. Zo goed als mogelijk.

Beste collega's, laten we dit met zwaarte beladen nieuwe werkjaar verder zetten op de wijze waarop Peter het deed:

Niet de zwaarte van het leven en samenleven uit de weg gaan. Maar met weerbaarheid doorgaan. Om toch weer een bloesem te doen opschieten uit steenachtige grond.

Muziek: uit 'De laatste zeven woorden van Jezus' van Haydn.

Openingsgebed.

Wat wij, mensen,
niet kunnen verhelfen
laten we beter zijn zoals het is:
onbegrijpelijk mysterie van onrechtvaardigheid,
van lijden en dood.

Als onze vragen niet te beantwoorden zijn
laten we ze beter zijn zoals ze zijn: open vragen.
Als ook de woorden van geloof en godsdienst tekort schieten
laten we ze zijn wat ze zijn:
woorden van hoop,
woorden van verbondenheid.

Wij, die de hoop op U niet opgeven,
U die vol Mysterie zijt,
wij vragen U,
schenk ons in deze herdenking
de troost van een blijvende band
met onze dierbare overledenen.
Geef ons kracht
om hoopvolle mensen te blijven,
schenk ons altijd opnieuw
weer moed
om in de vrede van blijvende verbondenheid verder te leven.

Portret van Peter: in dankbaarheid om zoveel.

Peter,

Het bericht van je plotse dood heeft ons enorm aangegrepen. Wij staan verstomd. Ook wij weten niet hoe we met dit verlies moeten omgaan. Langzaam, naar de juiste woorden zoekend, zullen wij mekaar troosten. Zullen wij onze warme herinnering aan jou koesteren. En je werk proberen verder te zetten.

Een werkzame collega was je.

Als diensthoofd personeelszaken:
waakzaam de vele persoonlijke dossiers opvolgen.
Als verantwoordelijke voor vorming, training en opleiding:
krachtlijnen uittekenen, plannen en coördineren.
Mee van gedachten wisselen op de diensthoofdenvergadering.
Nota's presenteren op bestuursvergaderingen.

En tussendoor altijd onderweg, van bureau naar bureau.
Altijd om mensen bij te staan, om te helpen,
om oplossingen te vinden voor niet altijd gemakkelijke uitdagingen.

Een bedachtzame collega was je.

Niet te vlug het woord nemen.
Op zoek naar een bredere visie, een groter kader.
Mijmerend, dromend, filosoferend ook.
Met de diepgang van een denkende blik, een blik op afstand.
Om alles goed in te schatten
en de juiste keuzes te maken.

Een behoedzame collega was je.

Niet bruuskerend.
Niet met harde of hoge woorden.
Niet op grote voet.
Met ruimte voor andere meningen.
Met aandacht voor het geheel.

Een zorgzame collega was je.

Altijd bezorgd mee zoeken naar een oplossing voor elk probleem.
Steeds bereid om in te gaan op een vraag.
Je wou er zijn voor iedereen.
Met een luisterend oor, met bemoedigende woorden,
met attente gebaren.

Een minzame collega was je.

Altijd een goeiedag.
Immer een glimlach om de mond.
Met milde humor.
Vooral: mild. Met zachte aard. Met warme aandacht.
Altijd ook met je gedachten bij je geliefden thuis.

Peter,

Je afwezigheid zal voor ons op het ACW een pijnlijk gemis zijn.

Een leegte die niet te vullen is.

De herinnering aan jou zal voor ons heel kostbaar blijven:

als een ingoed, geduldig en gedreven collega zullen we over jou blijven spreken.

Het was een verrijkende tijd in Brussel, met jou erbij.

Het was a 'Beautiful Day' met jou erbij.

Jij had, zoals Bono van U2 zingt in één van je lievelingsliederen,

*Een hart dat ook in steenachtige grond
bloesem kon doen opschieten.*

Je hield van het ACW,

Je was bewogen door en voor onze sociale beweging.

Duizendmaal dank, goede collega en dierbare vriend.

Peter, het was a 'beautiful time' met jou erbij.

We zullen dankbaar aan je blijven denken

en je werk in jouw geest verder zetten.

Lied: vertaling van Beautiful Day U2.

Het hart is een bloesem

Schiet omhoog uit de steenachtige grond

Er is geen kamer

Geen ruimte te huur in deze stad

Je hebt geen geluk

En de reden waar je om moest geven

Het verkeer zit vast

En je gaat nergens heen

Je dacht dat je een vriend had gevonden

Om je uit deze plek te halen

Iemand die je een hand kon geven

In ruil voor eer

Het is een mooie dag

De lucht valt, het voelt alsof

Het een mooie dag is

Laat het niet weggaan

Je bent op de weg
Maar je hebt geen bestemming
Je zit in de modder
In het doolhof van haar verbeelding

Je houdt van deze stad
Zelfs als dat niet werkelijk klinkt
Je bent overal geweest
En het is overal in jou geweest

Het is een mooie dag
Laat het niet weggaan
Het is een mooie dag

Raak me aan
Breng me naar die andere plek
Leer me
Ik weet dat ik geen hopeloos geval ben

Zie de wereld in groen en blauw
Zie China recht voor je
Zie de bergen gebroken door de lucht
Zie tonijn de zee helder maken
Zie de Bedoinevuren s'nachts
Zie de olievelden in het eerste licht
En zie de vogel met een blad in haar mond
Na de vloed komen alle kleuren eruit

Het is een mooie dag
Laat het niet weggaan
Mooie dag

Raak me aan
Breng me naar die andere plek
Leer me
Ik weet dat ik geen hopeloos geval ben

Wat je niet hebt hoeft je niet te weten
Wat je niet weet kun je op de een of andere manier voelen
Wat je niet hebt hoeft je niet te weten
Niet te weten
Het was een mooie dag

Korte inleiding op de twee lezingen.

Twee lezingen. Twee grote gedachten.

Twee krachtlijnen in Peters leven.

Eén: zing, bid, huil, vecht, lach, werk en bewonder. We moeten doorgaan, met vallen en opstaan.

Twee: we mogen de schoonheid en de troost niet uit het oog verliezen.

Bij wijze van eerste lezing: uit het levensverhaal van Eddy Hillesum. ('Het verstoorde leven') (Nederlandse Jodin, rond haar dertigste omgekomen in Auschwitz)

Mijn gele en rode rozen zijn helemaal open gegaan. Terwijl ik daar in die hel zat, hebben zij daar maar stilletjes verder staan bloeien. Velen zeggen: hoe kun je nu nog aan bloemen denken. Maar daar staan ze. Ze zijn net zo werkelijk als al de ellende die ik op een dag meemaak. Er is voor veel dingen plaats in mijn leven. En ik heb zoveel plaats in mijn hart. Het enige menswaardige gebeuren dat ons mensen nog gebleven is in deze tijd is buigen: buigen van aanvaarding, buigen voor hoop op nieuwe hoop en moed.

Ik leer iedere dag weer iets nieuws over de mensen en ik zie in dat mensen in hun diepste ellende steeds meer op hun eigen innerlijke krachten aangewezen raken. En daarom heb ik gisterenavond een heel eind nog extra omgelopen, door de regen, met een blaas onder mijn voeten, om een bloemenkar te zoeken en ik kwam met een grote bos rozen thuis. (23 juli 1942)

Muziek: uit 'De laatste zeven woorden van Jezus' van Haydn.

Evangelielezing. Mt. 6, 19-34

Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen. Verzamel schatten in de hemel, daar vreten mot noch roest ze weg, daar breken geen dieven in om ze te stelen. Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.

Het oog is de lamp van het lichaam. Dus als je oog helder is, zal heel je lichaam verlicht zijn. Maar als je oog troebel is, zal er in heel je lichaam duisternis zijn.

Als het licht in jezelf verduisterd is, hoe groot is dan die duisternis!

Niemand kan twee heren dienen: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten.

Jullie kunnen niet God dienen én de mammon. Daarom zeg ik jullie: maak je geen zorgen over jezelf en over wat je zult eten of drinken, noch over je lichaam en over wat je zult aantrekken. Is het leven niet meer dan voedsel en het lichaam niet meer dan kleding? Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet en oogsten niet en vullen geen voorraadschuren, het is jullie hemelse Vader die ze voedt. Zijn jullie niet meer waard dan zij? Wie van jullie kan door zich zorgen te maken ook maar één el aan zijn levensduur toevoegen? En wat maken jullie je

zorgen over kleding? Kijk eens naar de lelies, kijk hoe ze groeien in het veld. Ze werken niet en weven niet. Ik zeg jullie: zelfs Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als een van hen. Als God het groen dat vandaag nog op het veld staat en morgen in de oven gegooid wordt al met zo veel zorg kleedt, met hoeveel meer zorg zal hij jullie dan niet kleden, kleingelovigen? Vraag je dus niet bezorgd af: "Wat zullen we eten?" of: "Wat zullen we drinken?" of: "Waarmee zullen we ons kleden?" – dat zijn allemaal dingen die de heidenen najagen. Jullie hemelse Vader weet wel dat jullie dat alles nodig hebben. Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden. Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen last.

Voorbeden.

Voor geliefden ons ontvallen
Voor geliefden alleen verder
Voor kinderen zonder ouders
Voor ouders zonder kinderen
Voor onschuldige slachtoffers op de weg
Voor mensen gedood door rampen
Voor mensen met slepende ziektes
Voor mensen omgekomen door armoede, honger en dorst
Voor mensen gefolterd, vermoord
Voor rechtelozen, radelozen
Voor mensen die zelf uit het leven stapten
Voor allen met de dood voor ogen
Voor stervenden.

Laten we bidden in de stilte van ons hart:

Dat onze geliefde doden in vrede vertoeven.
Dat wij verlies een leefbare plek kunnen geven.
Dat wij kunnen dragen en verdragen.
Dat wij kunnen aanvaarden, kunnen voortleven.
Dat de tijd onze wonden heelt,
dat innerlijke kracht ons weerbaar maakt.

De beste manier om Peters erfenis te eren.

Een mijmering bij de tekst van Clocks van Coldplay.

*De getijden waar ik tegenin probeerde te zwemmen
hebben mij op de knieën gedwongen.*

Een zin uit het tweede lievelingslied van Peter.

44 jaar: dat is weet hebben

van de weerbarstige dingen in mens en samenleving,
in de nabije menselijke relaties en
in de grote wereldverhoudingen.
7 jaar ACW nationaal dat is weet hebben van het wel en wee
in ons deel van ACW hier op het Nationaal Secretariaat,
dat is weet hebben van zwemmen tegen stromingen in.

*De verwarring houdt nooit op,
gesloten muren en tikkende klokken
komen terug en nemen je mee naar huis.*
Zo gaat het lied verder.
Zo is ons leven, zo is ons samenwerken op het ACW,
zo is het overal waar mensen samenwerken.
Spanningen soms - verwarring soms. Gesloten muren en deuren.
Tikkende klokken.
En dan de trein naar huis,
naar thuis, thuis waar ik heen wilde.
Een moment van rust en heelheid vóór het slapengaan.

*Kom op uit mijn zeeën,
Vervloekte gemiste kansen.*
*Ik ben een deel van de behandeling
Of ben ik een deel van de ziekte.*
Misschien zijn deze zinnen
uit de tekst van het lied van Coldplay
een opdracht voor ons.
De beste manier om Peters erfenis te eren.

Meer moed om problemen rustig een naam te geven.
Tijgers leren temmen met zang.
Gemiste kansen opdelven uit de zee.
En bovenal beginnen met dit:
eerst ons eigen aandeel zien als er iets minder goed loopt,
eerst onze eigen opdracht zien in het zoeken naar
nieuwe wegen tot samenwerking.
Iets dat nergens en voor niemand gemakkelijk is,
iets dat in ACW niet gemakkelijk is.

Het laatste woord, de diepste sfeer van Peter
was er één van volhouden en blijven wachten:
het grote wachten dat haast nooit teleurstelt.
De grote hoop nooit opgeven
en ondertussen zelf de verandering zijn die we in de wereld, in het ACW wensen.

Lieve collega's,
kunnen wij elkaar naar die andere plek brengen?
Kunnen wij de bloesem worden van een nieuwe tijd?
Luisteren we nog naar een tweede lied
dat Peter graag beluisterde.

Lied: vertaling van Coldplay – Clocks.

De lichten gaan uit en ik kan niet gezien worden
De getijden waar ik tegenin probeerde te zwemmen
Hebben mij op mijn knieën gedwongen
Oh, ik heb gebedeld, ik heb gezongen en pleit door te zingen

Kom uit dingen die ik niet gezegd heb
Schiep een appel van mijn hoofd
Problemen kunnen geen naam krijgen
Tijgers wachten tot ze worden getemd met zang

U bent
u bent

De verwarring houdt nooit op
Gesloten muren en tikkende klokken
komen terug en nemen je mee naar huis
ik kon het wijsje dat ik kan zingen niet stoppen

Kom op uit mijn zeeën,
Vervloekte gemiste kansen
Ik ben een deel van de behandeling
of ben ik een deel van de ziekte, zingen

U bent, u bent , u bent
u bent, u bent , u bent

En geen andere vergelijking
en geen andere vergelijking
En geen andere vergelijking

U bent
u bent

thuis, thuis, waar ik heen wilde gaan,
thuis, thuis waar ik heen wilde

thuis, thuis, waar ik heen wilde
Thuis, thuis, waar ik heen wilde gaan

Nog een collegiale herinnering.

Slot

Kom, wondere Heelkracht,
Geef ons nieuw terug
aan onszelf én aan anderen.
Doe ons verder gaan
met kracht na kruis,
met open handen.

Kom, Geest van nieuwe menswording.
Schenk ons licht na duisternis,
doe ons weer gaan naar anderen:
om te luisteren,
om getroost te worden en te troosten,
om weer te vinden.

Laat ons niet los,
houd ons vast ten einde,
ten goede.
Amen.

In de oudste lagen van mijn ziel,
waar hij van stenen is gemaakt,
bloeit als een gaaf, ontkleurd fossiel
de stenen bloem van uw gelaat.

Ik kan mij niet van u bevrijden
er bloeit niets in mijn steen dan gij.
De oude weelden zijn voorbij
maar niets kan mij meer van u scheiden.

Maria Vasalis